

2021

SANSKRIT — HONOURS

Seventh Paper

(Course – I)

Full Marks : 50

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Unit : I

(Marks : 40)

1. अधोलिखितयोः एकतरस्य उत्तरं देयम्।

(a) कर्मकारकविधायकं प्रधानं पाणिनिसूत्रमुल्लिख्य दीक्षितमतानुसारेण सोदाहरणं व्याख्येयम्। ततः कर्मणि चतुर्थीविभक्तिप्रयोगस्य सूत्रमेकं तथा कर्मणि षष्ठीविभक्तिप्रयोगस्य सूत्रमेकं च सोदाहरणं लेखनीयम्।

1+5+2+2

(b) करणकारकविधायकं प्रधानं पाणिनिसूत्रमुल्लिख्य दीक्षितवचनानुसारेण सोदाहरणं व्याख्येयम्। “अलं श्रमेण” इति प्रयोगे श्रमेण-पदे करणे तृतीयाविभक्तिः कथं सङ्गच्छत इति दीक्षितमतानुसारेण विचार्यताम्।

1+5+4

2. संस्कृतभाषया यथेच्छं सूत्रत्रयं दीक्षितवचनानुसारेण सोदाहरणं व्याख्येयम्।

5×3

(a) अकथितञ्च।

(b) ध्रुवमपायेऽपादानम्।

(c) सहयुक्तेऽप्रधाने।

(d) रुच्यर्थानां प्रीयमाणः।

(e) कर्तृकर्मणोः कृति।

(f) षष्ठी चानादरे।

3. अधोनिर्दिष्टयोः कस्यचनैकस्य आशयः स्पष्टीकरणीयः।

6

(a) विभाषा इति योगविभागात् अगुणे स्त्रियां च क्वचित्।

(b) परिमाणमात्रे द्रोणो व्रीहिः।

Please Turn Over

4. अधोरेखाङ्कितानां पदानां **त्रितयस्य** कारकविभक्तिप्रयोगः सकारणं सूत्रोल्लेखपूर्वकं च निर्णयः। 3×3
- (a) स्वदेशे पूज्यते राजा विद्वान् सर्वत्र पूज्यते।
(b) एषा सा शिलापट्टमधिशयाना सखीभ्यामुपास्यते।
(c) भोजनाय आगच्छति बालकः।
(d) किं प्रज्ञावतामविदितमस्ति।
(e) वपुषा चतुर्भुजः।
(f) अयं विद्यार्थी काव्ये अधीती।

Unit : II
(Marks : 10)

5. Answer **any one** of the following questions :
- (a) Define and illustrate Syncope and Apocope. Distinguish between them with examples. 2+2+2
(b) What is meant by Assimilation? How many kinds of it are found? Discuss all with examples. 2+4
6. Write short notes on **any two** of the following : 2×2
- (a) Anaptyxis,
(b) Metathesis,
(c) Haplology,
(d) Prothesis.
-